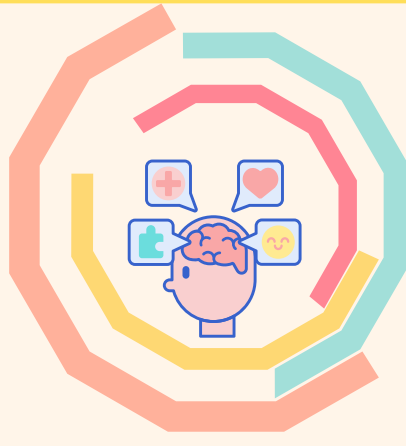

AİLE BİLGİLENDİRME BÜLTENİ

Problem Çözme Becerisi

Yaşam boyu karşılaşılan sorunları etkili bir şekilde çözebilmek için kişinin problem çözme becerisinin gelişmiş olması önemlidir. Sorunlara hangi tepkilerle yaklaşıldığı, sorunu çözmek için hangi kararların alındığı; yani sorunun çözümüne ulaşmak için kişinin kullandığı yöntemler "problem çözme becerisi" ile ilgilidir.

Bu beceri, problem olarak görülen bir durumla başa çıkabilmek için yapılması gerekenleri belirlemeyi, bunlardan en etkin olanı seçerek uygulayabilmeyi gerektirir. Etkili şekilde sorunlarını çözebilen kişiler daha kendine güvenli, daha bağımsız ve daha uygun olacaklardır. Bu sebeple başarılı insanların özelliklerinden biri de problem çözme becerilerinin gelişmiş olmasıdır.

Problem çözerken izlenen bazı aşamalar vardır. Önce problemin ne olduğu tanımlanmalıdır. Bunun için gerekli bilgiler toplanır ve sorun derinlemesine incelenir. Buna göre çözüm yolları belirlenir ve aralarından en iyi çözüm yolu seçilir; bu şekilde problemin çözümüne ulaşılır.

Küçük bir çocuk için arkadaşının oyuncaklarını onunla paylaşmaması bir problemken, daha büyük bir çocuk için arkadaşları tarafından zorbalığa uğraması problem olabilir. Problem çözme becerisi küçük yaşlardan itibaren karşılaşılan sorunların çözümü ile ilerleyen aşamalı bir süreçtir ve her aşamada etkili bir şekilde çözülebilen problem bir sonraki aşamadaki problemin çözümünü kolaylaştırır.

Çocuklar ilk sosyalleşmelerinden itibaren yaşadıkları yoğun duygular ve çatışmalarla baş etmeyi ve bu şekilde diğer insanlarla ilişki kurmayı öğrenirler. En önemli araçları ise arkadaşlık ilişkileridir. Bu süreçte çocuklara verilen eğitim ve destekle, saldırgan davranmadan, arkadaşlarını incitmeden kızgınlıklarını ifade etmeyi ve insan ilişkilerindeki sorunları etkili şekilde çözmeleri öğretilmelidir.

Sorun çözme becerisi gündelik yaşantılar yoluyla edinilir. Bu sebeple duyguların ve bireysel ihtiyaçların önemsendiği, düşüncelerin açıkça ortaya konularak, paylaşılıp tartışıldığı, öğrenme ve merak duygusunun ön plana çıktığı ev ve okul ortamlarında problem çözme becerisi gelişme göstermektedir.

DOĞRU BİLİNEN

YANLIŞLAR

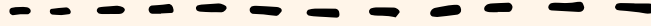
YANLIŞ

DOĞRU

Problem çözme becerisinin en önemli kuralı çoğunlukla sorunları görmezden gelmektir. Sorunları büyütmezsek, sorun da kendiliğinden çözülür.

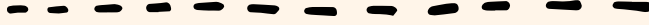
Görmezden gelmek sadece sorunların daha çok büyümesine sebep olur. Problemlerimizi ancak farkına varır ve üstüne gidersek çözebiliriz.

İnsanlar zaten problem çözme yeteneğine sahip olarak doğarlar, bu beceri sonradan geliştirilmez.

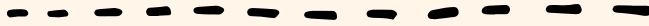
Problem çözme becerisi doğuştan gelir; ancak yaşam boyu üzerinde çalışılarak geliştirilir.

Çocukların problem çözme becerilerini geliştirmelerine gerek yoktur. Çok küçük olduklarından aileleri sorunların çözümünde onlar yerine karar alırlar.

Çocukların ileriki yaşlarında başarılı olabilmeleri için problem çözme becerilerinin gelişmesinde onlara yardımcı olunmalıdır. Bu beceri ancak küçük yaşlardan itibaren kendi sorunlarını kendilerinin çözmelerinde onlara destek olunursa gelişebilir.

Problem çözme becerisi daha basit sorunlar için geçerlidir. Karmaşık insan ilişkilerinde işe yaramaz.

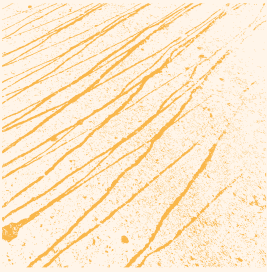

Önemli olan problemin büyüklüğü ya da türü değil, kişinin problemi ele alış tarzıdır.

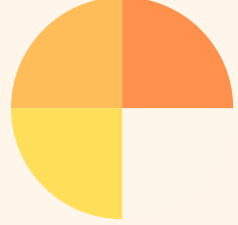
AİLELERE

ÖNERİLER

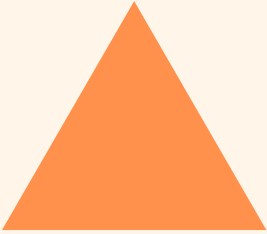
Çocuğunuz biriyle sorun yaşadığında onunla mutlaka konuşun. Ne hissediyor, bu duyguyla baş etmek için ne yaptı, sonuca ulaştı mı? Bu şekilde duygularının farkında olmasını sağlarsınız.

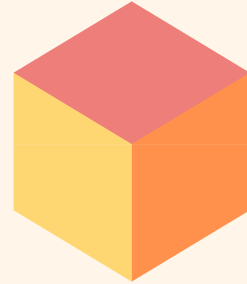
Çocuklarınızı oyun oynarken gözlemlemeye çalışın. Oyun içindeki sorunları nasıl halletmeye çalıştığını bakın ve gerekli gördüğünüz durumlarda sonradan bunun üzerinde konuşun.

Çocuğunuzla çizgi film ya da bir film izlerken, bir karakter sorun yaşadığında filmi durdurup veya hemen sonrasında "sen olsaydın bu sorunu nasıl çözerdin?" diye sorun. Bu sayede çocuğunuz da sorunlar karşısında farklı tepkiler verebileceğini öğrenir.

Çocuğunuzun küçük yaştan itibaren evdeki sorunlarda çözümün bir parçası olmasına izin verin. Sorunu nasıl çözdüğünüzü gözlemlemesini sağlayın.

Duyguların düşünceleri değil, düşüncelerin duyguları belirlediğini ve olaya bakış açımızı değiştirirsek soruna olan yaklaşımımızın da değişeceğini sık sık çocuğunuza hatırlatın.

Çocuğunuz ufak da olsa bir problemiyle baş ettiğinde onu mutlaka övün ve sorunu çözme şeklini takdir edin.

Çocuğunuza, yaşadığı her problemin, gelişimi için bir fırsat olduğunu göstererek problemin zorluğuna değil çözüme odaklanmasını sağlamaya çalışın.

Bir Sorunumuz Var...

eba

Çocuklarda problem çözme becerisini geliştirmenin en etkili yollarından biri de oyunlardır. EBA platformundaki Adanın Enerji İhtiyaçlarını Karşılalım adlı oyun, çocuğun çeşitli bilgiler ışığında problem tespiti yaparak çözüm aradığı bir oyundur.

Satranç Oyunu çeşitli kurallar çerçevesinde kararlar almayı, alınan kararların sonucunda sorunun çözümüne gitmeyi öğreten, yani problem çözme becerisini geliştiren başlıca oyunlardır. EBA kütüphanesindeki Eğlence ve Oyun bölümüne ulaşarak, Oyunlar kısmında yer alan, çocuklara satranç oynamayı öğreten videolara ulaşabilirsiniz.

Aile Bilgilendirme Seminerlerimizin takvimine ve Aile Bilgilendirme Bültenlerinin tüm sayılarına ulaşmak için parisea.meb.gov.tr adresini ziyaret etmeyi unutmayınız!